

ΚΟΖΑΝΗ, 19/03/2021

Α. Π.: 35922

Απάντηση στο έγγραφο: 35922

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ

Ταχ. Δ/ση : ΖΕΠ
Πληροφορίες : Γραμματεία Περιφερειάρχη
Τηλέφωνο : 2461052610
e-mail : info@pdm.gov.gr

Προς: Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου-
Δυτικής Μακεδονίας
Γραφείο Συντονιστή

Κοιν.: Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γραφείο Υπουργού

Θέμα: Απάντηση σε ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων

Σχετ.: Το με αρ.πρωτ.28005/11-3-21 έγγραφο της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού σας γνωρίζουμε τα κάτωθι:

Ο χώρος των πρώην Μεταλλείων Αμιάντου Βορείου Ελλάδος (ΜΑΒΕ) βρίσκεται στην περιοχή Ζιδάνι, της κτηματικής περιοχής της Τ.Κ. Μικροβάλτου, του Δήμου Σερβίων της Π.Ε. Κοζάνης, της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και εκτείνεται σε έκταση 4.144,00 στρεμμάτων, σε υψόμετρο που κυμαίνεται από 672 μ. έως 720 μ.

Η παρουσία αμιάντου στην περιοχή εντοπίστηκε για πρώτη φορά από ιδιώτες το 1935. Η συστηματική έρευνα όμως ξεκίνησε το 1955 και η εκμετάλλευση ξεκίνησε το 1979 με την κατασκευή του εργοστασίου επεξεργασίας των ινών αμιάντου. Η εξόρυξη και επεξεργασία αμιάντου στα ΜΑΒΕ σταματάει οριστικά το Μάρτιο του 2000, μετά την απαξίωση του υλικού ως επικίνδυνου για την υγεία.

Ιδιοκτήτης της έκτασης είναι η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, η οποία αποκτήθηκε το 2009 από την τότε Ν.Α. Κοζάνης, μέσω αγοράς στο συμβολικό τίμημα του 1,00 ευρώ, από τους εκπροσώπους των εταιρειών ΜΑΒΕ Α.Ε. και ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΑΜΙΑΝΤΟΣ ΑΝΒΕ, αναλαμβάνοντας ταυτόχρονα και την περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου.

Στο πλαίσιο αυτό η τότε ΝΑ Κοζάνης και μετέπειτα η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας εκτέλεσε τέσσερα έργα για την περιβαλλοντική αποκατάσταση του χώρου.

1ο Έργο: Χρησιμοποίηση του μεταλλείου αμιάντου MABE ως περιοχή διάθεσης αμιάντου.

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα LIFE με το ποσό των 4,3 εκ. ευρώ.
Υποβλήθηκε το 2003, εγκρίθηκε το 2005 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2007.

Το έργο περιλάμβανε την κατασκευή ΧΥΤΑΜ σε χώρο του υφιστάμενου μεταλλείου, την συλλογή 170 τόνων καθαρών ινών αμιάντου από σωρούς της περιοχής, την στερεοποίησή τους με τσιμέντο, τη συσκευασία και απόθεσή τους στον ΧΥΤΑΜ, και την επικάλυψη-αποκατάσταση του χώρου με εδαφικό υλικό.

2ο Έργο: Αποκατάσταση των αποθέσεων των MABE (Α' φάση).

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα ΕΠΠΕΡ με το ποσό των 6,07 εκ. ευρώ.
Υποβλήθηκε το 2003, εγκρίθηκε το 2004 και ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2009.

Το έργο περιλάμβανε την δημιουργία βαθμίδων στα πρανή των αποθέσεων, έργα αντιπλημμυρικής και αντιδιαβρωτικής προστασίας των πρανών, διάστρωση φυτικής γης και φυτοτεχνική αποκατάσταση στα διαμορφωμένα πρανή και αυτόματο αρδευτικό δίκτυο.

3ο Έργο: Ολοκλήρωση έργου αποκατάστασης αποθέσεων και μεταλλείου των MABE (Β' φάση).

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα ΕΠΠΕΡΑΑ με το ποσό των 13,77 εκ. ευρώ. Υποβλήθηκε το 2009, εγκρίθηκε το 2010 και ολοκληρώθηκε το 2015.

Το έργο περιλάμβανε την δημιουργία βαθμίδων στα πρανή των αποθέσεων, έργα αντιπλημμυρικής και αντιδιαβρωτικής προστασίας των πρανών, διαμόρφωση μεταλλείου και οριζόντιων επιφανειών, διάστρωση φυτικής γης και φυτοτεχνική αποκατάσταση στα διαμορφωμένα πρανή και επιφάνειες και αυτόματο αρδευτικό δίκτυο.

Με το έργο αυτό δηλαδή ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αποκατάστασης που αφορούσαν τις αποθέσεις, το μεταλλείο και τις οριζόντιες επιφάνειες.

4ο Έργο: Εξυγίανση – αποκατάσταση κτιριακών εγκαταστάσεων και περιβάλλοντος χώρου των MABE -Κατασκευή ΧΥΤΑΜ.

Το έργο χρηματοδοτήθηκε από το πρόγραμμα ΕΠΠΕΡΑΑ με το ποσό των 7,48 εκ. ευρώ.

Υποβλήθηκε το 2012, αρχικά εγκρίθηκε το 2013, οριστικά 2015 και ολοκληρώθηκε το 2019.

Το έργο περιλάμβανε την απορρύπανση από αμιάντο όλων των κτιριακών εγκαταστάσεων, την εξυγίανση του περιβάλλοντος χώρου από τα πετρελαιοειδή, τη

Ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχ/σης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) που εγκρίθηκε με την ΚΥΑ 51373/4684/25-11-2015 (ΦΕΚ 2706/Β) -ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΥΡΙΖΑ - και τέθηκε σε ισχύ με την ΠΥΣ 49/2015 (ΦΕΚ 174/Α) για τη διαχείριση των Αποβλήτων Αμιάντου προβλέπει στην παρ. 3.4.3.2Β «η διαμόρφωση δικτύου διάθεσης των αμιαντούχων αποβλήτων κατά προτεραιότητα μέσω αξιοποίησης των υφιστάμενων και σχεδιαζόμενων ιδιωτικών ΧΥΤΕΑ», μεταξύ των οποίων είναι και ο ΧΔΒΑ στο ορυχείο Καρδιάς του ΛΚΔΜ (ο οποίος με αριθμό 37244/5-6-15 υπογεγραμμένο συμβόλαιο με την ΔΕΗ ανήκει κατά κυριότητα στη ΔΙΑΔΥΜΑ) και τα πρώην μεταλλεία ΜΑΒΕ.

Ο Εθνικός Σχεδιασμός Διαχ/σης Επικινδύνων Αποβλήτων (ΕΣΔΕΑ) ο οποίος εγκρίθηκε με την ΥΑ 62952/5384/30-12-2016 (ΦΕΚ 4326/Β) - ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΣΥΡΙΖΑ - για τη διαχείριση των Αποβλήτων Αμιάντου προβλέπεται στην παρ. 4.9.4.2 ότι «η διαχείριση των αποβλήτων που περιέχουν αμίαντο θα γίνεται μόνο με υγειονομική ταφή σε κατάλληλα διαμορφωμένους χώρους. Το έως τώρα διαμορφωμένο δίκτυο περιλαμβάνει ΧΥΤ του εξωτερικού, ενώ οι χώροι που είναι κατάλληλοι στην Ελλάδα είναι ο ΧΥΤΕΑ ΔΕΗ (ΧΔΒΑ Καρδιάς), ο ΧΥΤΕΑ Αλουμίνιον, ο ΧΔΒΑ Μεγαλόπολης και ο ΧΥΤ Αμιάντου ΜΑΒΕ».

Ο νέος Εθνικός Σχεδιασμός Διαχ/σης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ) που τέθηκε σε ισχύ με την ΠΥΣ 39/2020 (ΦΕΚ 185/Α) στα ενδεικτικά προτεινόμενα μέτρα και δράσεις για τα απόβλητα που περιέχουν αμίαντο αναφέρει ότι για την διαμόρφωση δικτύου διάθεσης Αποβλήτων Αμιάντου να εξεταστεί η δυνατότητα αξιοποίησης υφιστάμενων ΧΥΤΕΑ ή και η δημιουργία νέων ΧΥΤΕΑ με διερεύνηση – μεταξύ των άλλων- ευρύτερης αξιοποίησης και του ΧΥΤΕΑ αμιαντούχων αποβλήτων στη Δυτική Μακεδονία ΜΑΒΕ (Ζιδάνι).

Η Περιφερειακή Αρχή γνωρίζοντας όλα τα ανωτέρω και με μοναδικό γνώμονα την ασφαλή ανάπτυξη και ευημερία της περιοχής , στην μόνη ενέργεια που προχώρησε, μέχρι σήμερα, ήταν να συγκροτήσει ομάδα εργασίας με αντικείμενο να συλλέξει στοιχεία και να εξετάσει την δυνατότητα να υλοποιηθεί μέσω ΣΔΙΤ, η κατασκευή και λειτουργία ΧΥΤΑΜ στον χώρο των ΜΑΒΕ.

Η ομάδα εργασίας δηλαδή, θα συγκεντρώσει στοιχεία για την βιωσιμότητα μίας τέτοιας επένδυσης και έγκριτες επιστημονικές απόψεις και μελέτες από ειδικούς τόσο για τις επιπτώσεις στην δημόσια υγεία και το περιβάλλον, όσο και για τις εφαρμοζόμενες τεχνικές στην κατασκευή τέτοιων έργων.

συλλογή των αποβλήτων αμιάντου από τις προηγούμενες εργασίες, την δημιουργία ΧΥΤΑΜ χωρητικότητας 25.000 τόνων περίπου, την απόθεση των αποβλήτων αμιάντου στον ΧΥΤΑΜ και την αποκατάσταση του ΧΥΤΑΜ με εδαφικό υλικό.

Το έργο επίσης προέβλεπε Τεχνική - επιστημονική υποστήριξη, λόγω του μεγέθους και της πολυπλοκότητας του έργου.

Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό για την ολοκλήρωση της αποκατάστασης των ΜΑΒΕ, υπολείπεται « η καθαίρεση - κατεδάφιση των εξυγιασθέντων κτιριακών εγκαταστάσεων χωρίς την χρήση εκρηκτικών », με προεκτιμώμενο προϋπολογισμό 8,0 εκ. ευρώ περίπου.

Υποχρέωση της Περιφέρειας είναι η συντήρηση των κατασκευασμένων έργων, καθώς και η φύλαξη και η περιβαλλοντική παρακολούθηση της περιοχής για τα επόμενα 25-30 έτη, με προεκτιμώμενη ετήσια δαπάνη 100.000,00 ευρώ περίπου.

Από τους έως τώρα περιβαλλοντικούς ελέγχους που έγιναν και γίνονται στην περιοχή, τόσο στο πλαίσιο των εργασιών αποκατάστασης, όσο και στην μεταφροντίδα του ΧΥΤΑΜ η περιβαλλοντική κατάσταση στην ευρύτερη περιοχή των ΜΑΒΕ κρίνεται ικανοποιητική βάσει των προδιαγραφών της ισχύουσας νομοθεσίας και δεν διαπιστώνεται από τα στοιχεία που συλλέχθηκαν μέχρι στιγμής κίνδυνος για την δημόσια υγεία.

Στο ΠΕΣΔΑ Δυτικής

Μακεδονίας το οποίο εγκρίθηκε με την υπ.αριθμ. 286/28-11-2016 (ΑΔΑ:ΩΖΩΝ7ΛΨ-ΘΓΤ) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Μακεδονίας, μετά από διαβουλεύσεις και γνωμοδοτήσεις συναρμόδιων υπηρεσιών, αναφέρει μεταξύ των άλλων, για την ορθή Διαχείριση των αποβλήτων που περιέχουν αμιάντο στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας ότι, «Τα λοιπά απόβλητα αμιάντου που θα παραχθούν στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, δύναται να διατίθενται στην περιοχή της πρώην ΜΑΒΕ (υπό την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, ως ιδιοκτήτη της έκτασης), σε νέο κύτταρο εντός του χώρου» και συνεχίζει επισημαίνοντας ότι «Σε κάθε περίπτωση θα πρέπει εκτός της διασφάλισης των απαιτούμενων αδειοδοτήσεων και της χρηματοδότησης των υποδομών, να διασφαλίζεται επιπλέον και η βιώσιμη λειτουργία τους, με τα πλέον αυστηρά κριτήρια προστασίας της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος της ευρύτερης περιοχής».

Ό,τι ακριβώς δηλαδή προβλέπεται από το εγκεκριμένο ΠΕΣΔΑ Δυτικής Μακεδονίας.

Τα στοιχεία που θα συλλεχτούν από την ομάδα εργασίας, θα παρουσιαστούν στην τοπική κοινωνία και τα αρμόδια συλλογικά της όργανα, για να τα αξιολογήσουν και να αποφασίσουν για το τι θέλουν να γίνει.

Σε περίπτωση που τα επιστημονικά δεδομένα και οι εφαρμοζόμενες τεχνικές εξασφαλίζουν πλήρως την προστασία της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, τότε η Περιφερειακή Αρχή, μέσω του Περιφερειακού της Συμβουλίου, θα πράξει ανάλογα με τις αποφάσεις των τοπικών κοινωνιών.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε διευκρίνηση.

Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Μακεδονίας

Γεώργιος Κασαπίδης